

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 6 Lutego v. s. 1824 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 28 stycznia.

Dwór, z powodu śmierci Króla Sardyńskiego, *Wiktora Emanuela*, włoży żałobę na trzy miesiące, licząc od dnia 29 t. m.

Xiążę Wołkoński, Naczelnik Głównego Sztabu JEHO CESARSKIEY MOŚCI, przybył do tutejszey stolicy. (*Cons. Imp.*)

Na podanie Kapituły orderu ś. *Jerzego*, nayłaskawiecy mianowani kawalerami tego orderu 4 klasy: a) *Za wysłużenie w randze oficerskiej 25 lat bez poślakowania*: generał majorowie: orszaku JEHO CESARSKIEY MOŚCI wydziału kwatermistrzowskiego *Alexander Chałow*; naczelnik 3ciey dywizyi kirysyerów *Platon Kablukow*; dowódzca 2giey brygady 19tey dywizyi pieszey *Jan Reich*; dowódzca oddziału woysk osiedlonych w gubernii mohilewskiej *Jan Jafimowicz*; znajdujący się przy naczelniku 24tey dywizyi pieszey *Paweł Czertow*, i liczący się w woysku, dyrektor szpitalow 1go woyska *Grzegorz Białogrodzki*. Półkownicy: półku dragonów gwardyi, znajdujący się przy generał gubernatorze noworossyjskim do osobnych poleceń *Jerzy Selechow*; dowódzca batalionu saperów gwardyi *Alexander Heroa*; inżynier gwardyi *Teodor Burmeister* iszy; orszaku JEHO CESARSKIEY MOŚCI wydziału kwatermistrzowskiego *Piadyszew*; 1go korpusu kadetow *Dymitr Czerkasow* 3ci, Półkownicy Dowódcy półkow: *głuchowskiego kirysyerów Bazyli Tarasow* 3ci; 1go karabinierów *Mikołaj Leontjew*; 3go karabinierów *Alexander Helwich*; tyflijskiego pieszego *Leon Sewarsemidzew*; neyszłotkiego pieszego *Jerzy Łutkowski*; i 2go strzelców *Teodor Bolen* iszy; dowódzca 14tey brygady artylleryyskiej *Jan Bohdanowicz* 3ci; dowódzca brygady artylleryi złożoney ze trzech odwodowych i trzech kompanii parowych dywizyi artylleryi grenadyerskiej *Jan Akerman* iszy; dowódzca lekkiey kompanii N. 5go 23ciey dywizyi artylleryi *Roman Zass* 5ty; półku czernichowskiego konnych strzelców, znajdujący się przy wojennym gubernatorze małorossyjskim do osobnych poleceń *Jan Biedrjaga*; liczący się w kawaleryi, znajdujący się przy JEHO Królewskiej Wysokości *Xiążęciu Aleksandrze Wirtemberskim* do osobnych poleceń, *Maurycy Betticher* 2gi; liczący się w artylleryi polowey, zostający w stopniu głównego artylleryyskiego odbieracza dział, ładunkow i dalszych materyałow, z fabryk, rozłożonych na pasmie gór uralskich *Jakub Bikbulatow*; dowódzca wileńskiego półku pieszego *Justyn Lewandowski*; liczący się w armii a znajdujący przy 2giey dywizyi ułańskiej do osobnych poleceń *Bazyli Kutomzir*; i orszaku JEHO CESARSKIEY MOŚCI wydziału kwatermistrzowskiego oberkwatermistrz 3go korpusu odwodowego kawaleryi *Jan Szyc* 2gi; generał-gewaldiger 2giey armii, półku pieszego *dnieprrowskiego Wawrzyniec Wasilkowski*. (*Dalszy ciąg nastąpi*).

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 10 lutego.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Rocznica urodzin JEHO Cesarzowiczowskiej Mości Wielkiego Xięcia *MICHAŁA* obchodzoną by-

ła wczora w Stolicy Królestwa Polskiego, ze zwykłą uroczystością. Senat i władze rządowe znajdowały się w godzinach rannych w kościele metropolitalnym ś. Jana, na nabożeństwie odprawionem przez JW. JX. *Kozmiana*, Biskupa kaliskiego Senatora Królestwa Polskiego, a wieczorem miasto oświecono.

(z *Kur. War.*) Wczora w kościele metropolitalnym odbył się obrząd konsekracyi JW. JX. Konstantego Plejewskiego, sufragana *Plockiego* na biskupa *Lengoneńskiego*. Konsekwował JW. JX. *Prązmowski*, biskup plocki, senator, współkonsekratorami byli JW. JXX, *Lewiński* biskup podlaski senator i *Dzięcielski* biskup aretański sufragan kujawsko-kaliski. Niesli świece, chleb i wino JW. W. *Hrabia Grabowski*, minister wyznań relig. i oświe., *Hrabia Iliński* senator państwa ros., generałowie *Hauke* i *Hrabia Winc. Krasieński*. Tuzdzież senatorowie kasztelanowie *Oeschelwicz* i *Bronikowski*. Nowo konsekwowany biskup udzielił błogosławieństwo licznie zgromadzonemu ludowi.

Wczora w sali marywilskiej odbyło się zgromadzenie polityczne powiatów *Warsz. Błońskiego* i *Czerskiego*, pod łaską marszałkowską JW. *Wilhelma*. Assesorami byli W. W. *Jan Szczurowski* dziedzic ziemiański i artysta dram., tuzdzież *Józef Kaszantowicz* z *Groyca*, a sekretarzem W. *Poliszewicz*. Ochrano deputowanym JW. *Marszałek*, a radcą wojew. W. *Podlewskiego*.

W gazecie lwowskiej jest umieszczony artykuł z pism angielskich, oddający sprawiedliwość dziełom dramatycznym *Woyciecha Bogusławskiego*.

Tey zimy pierwszy raz nocy dzisiejszey śnieg upadł w znaczney ilości. Dziś zimna stopni 3, barometr ciągle oznaczał burze.

Przed mejakim czasem, o półtory mili od *Puławy*, jeden z mieszkańców postrzegł w sadzie na drzewie sporego *ptaka*, pośpieszył po fusy, a gdy wróciwszy chciał strzelić, uyrzał, że ptak zaczął ruszać skrzydłami, lecz tracił siły i upadł na ziemię; znaleziono w piersiach tego ptaka utkwioną strzałę, której tylko w Azji używają do strzelania ptaków; ta strzała ma podwojne żelazo, tak urządzone, że ptak raniony nie może jey wydobyć. Słuszny więc domysł, iż ten ptak był raniony w *Azji*, a boleścią przeżył uchodził w dalekie strony i aż tu resztę sił postradał.

KRÓLESTWO SARDYŃSKIE.

Turyn d. 14 stycznia.

(* *Gazety le Conservateur Impartial*.)

Wszystkie okazy czci, należne godności Monarszey, oddane zostały zwłokoin śmiertelnym Króla *Wiktora Emanuela*. Przez godzin 36, wszystkie korporacye religijne miasta *Moncarlier* ciągle odprawiały modlitwy; ciało dostojnego zmarłego było wystawione. Po upłynionym tym czasie, zmarły Król ubrany został w wielki swój mundur i przeniesiony z zamku królewskiego *Moncarlier* do pałacu nazwanego *Madame*, w *Turynie*. Dway jałmużnicy siedzieli w pojeździe, któremu towarzyszył oddział gwardyi królewskiej. Tegoż wieczora *Wiktor Emmanuel*, przybrany w szaty królewskie i wielki łańcuch orderu *Zwastowania*, wystawiony był w kaplicy pałacowey, oświeconey

rzesistém swiatłem, do której dany był wstęp całemu ludowi. Wystawiono w niej 7 oltarzow, na których odprawiano msze śś. przez cały ranek. Dzisiaj zwłoki tego onotliwego Monarchy, zaprowadzone zostaną ze wspaniałą pompą żałobną do Bazyliki królewskiej *de Soperga*. Ich Królewskie Wysokości i Xiężniczka *Chablais* udały się do zamku *Montcarlier*, dla przyniesienia pociechy dostojnej wdowie. Zamknięto wszystkie widowiska. Król nakazał, ażeby noszono żałobę przez sześć miesięcy, podług najszcisleyszey etykiety.

FRANCYA.

Paryż, dnia 27 stycznia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Jenerał *Guilleminot*, choruje od dni kilku, eo wstrzymuje podróż jego do *Stambułu*.

Po paradzie gwardyi królewskiej, przeczytano rozkaz, iż reszta tej gwardyi, będąca dotąd w Hiszpanii, opuści *Madryt* d. 3 lutego i wróci do Francyi, a na jej miejscu 200 ludzi nowej gwardyi hiszpańskiej i dwa bataliony francuzkiej gwardyi szwajcarskiej, odbywać będą służbę w zamku madryckim.

W jednym z tutejszych dzienników czytamy następujący artykuł: „Zawsze zgubne nauki były klęską dla społeczności. Dzieje swiata jasno dowodzą, iż teorye, które z obłąkań dumy powstały, naprzód zaślepiają, a potem w przepaść nieszczęść wtrącają. Ambitni ludzie, uwiedzeni z początku urojonym systematem, a potem uniesieni nierozważnym zapalem, obalają budowę krajową, pod pozorem nadania jej innego kształtu. Pierwiastkowi popieracze wspomnianego systematu, i ich stronnicy, zamiast szalonego zapalu do teoryy, niemogących się uskutecznić, przejęci są wkrótce chęcią władzy i chciwością posiadania bogactwa. Zaraza rewolucyyna jest tylko chorobą późniejszego czasu; znajdujemy ją w najdalszey starożytności, i szczególniej trapiła rzeczypospolite. Czémże były owe rzeczypospolite w porównaniu z monarchiami późniejszego czasu, utworzonymi na zasadzie chrześcijaństwa? W starożytności barbarzyństwo stało obok oświaty, bo niewola wszędzie istniała. Oświata niezależy na samém tylko udoskonaleniu kunsztow, zbytku i rozwinieniu umiejętności; lecz zależy także na równości cywilnej, którą chrześcijaństwo ustanowiło, i zgoda na łagodności obyczajow, sprawiedliwości i szlachebnym duchu prawa krajowego i narodow. Nic tego wszystkiego nie znajdujemy w dawnych rzeczachpospolitych. I tak: atenczykowie posunęli wprawdzie poezyą, wymowę i wszystkie kunsztado najwyższego stopnia; lecz względem meleyczykow i pod rządem 30 tyranow, okazali się zawsze okrutniejszymi, niż persowie, których barbarzyńcami nazywali. Byłoz co okrutniejszego nad postępowanie spartanow względem helotow? Dzikosć kartagińczykow i wierność punicka stała się przysłowiem. Za naszych czasow, banda zbrodniarzy obaliła władzę królewską. Królóbóycy tryumfowali, i wśród *Paryża* okazali więcej barbarzyństwa, a niżeli Irokanie w pustyni swojej. Pod tarczą chrześcijaństwa powstała prawosć, która zasłania monarchie, stanowiące spokoyność towarzystwa. Doświadczenie przekonywa, iż nigdy się nie oddalono od tego wyobrazenia bez ściągnięcia największych nieszczęść.

Ubodzy sabaudczykowie postanowili odprawić tu d. 10 lutego wielkie żałobne nabożeństwo, za duszę swego zmarłego Monarchy, Króla sardyńskiego *Wiktora Emanuela*.

Niedawno pokazywano w salach pałacu zwanego *Talleyrand*, nową złotą monetę dla grekow, której bicie zostaje pod kierunkiem sławnego Pana *Denon*. Ta moneta ma być bardzo piękną. Na jednej stronie jest *Michał Archanioł* z ognistym mieczem (znak wojny) i gołębicą (znak pokoju). Na drugiej zaś stronie widać lwa w kole, utworzoném przez węza, trzymającego ogon w pysku. Naokoło jest napis: *Zmartwychwstanie*.

Odebraliśmy doniesienia z osad naszych nad rzeką *Senegal*, w Afryce. W czerwcu, lipcu i

pierwszych dni sierpnia, zwykły w tamecznych okolicach padać znaczne deszcze; tego zaś roku panowała niestychana susza, iakiey naystarsi ludzie niepamiętają. Dawne plantacye mało ucierpiały; lecz nowe zasiewy nie zeszyły dla braku wody. Już trwoga była powszechną, gdy d. 15 sierpnia zaczął padać deszcz dobroczynny, i trwając aż do 5 października, wszystkie prawie szkody wynagrodził.

Teatra amerykańskie przeznaczyły benefisy na wsparcie grekow w różnych miejscach, nawet po szkołach rozpoczęto zbierać składki w tymże celu. W jednej szkole w *Jale* zebrano 500 dolarow.

Na wzór istniejącej w *Paryżu* od niejakiego czasu akademii nieświadomych (*academie des ignorans*), założone zostało w *Marsylii* towarzystwo ubogich w duchu (*etablissement des pauvres d'esprit*). Donoszący o tem dziennik paryżki przyrzeka umieścić wkrótce prospekt tego zakładu.

Pewny służący w *Paryżu* wygrał był d. 1 stycznia 1823 roku 40,000 fr. na loteryi, co mogło być zapewnić byt jego na całe życie; lecz tego niechciał. Oddalił się na rok od swego pana, prosząc, aby jego kufer na miejscu pozostał; najął mieszkanie obszerne, i żył jak pan jego, który miał 40,000 fr. rocznego dochodu. Spodziewał się, iż mu wygrana wystarczy do 1 stycznia b. r. 1824; lecz się omylił, i d. 1 listopada 1823 r. stał znowu za krzesłem swojego pana i usługiwał.

Paryż, dnia 28 stycznia.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Z powodu zawartego w d. 5 b. m. układu w *Madrycie*, względem okrętow zdobytych na morzu podczas ostatniej wojny, Król Jmć wydał d. 25 b. m. rozkaz, aby przy ministeryum wojny ustanowiono kommissyą do obrachowania strat, jakie poniosł handel francuzki przez zabranie okrętow kupieckich.

Xiężniczka *Ludwika Condé*, chorowita od niejakiego czasu, wpadła wczora w letarg, lecz dziś o godzinie 8 zrana odzyskała przytomność.

W pogodnych dniach jesiennych bojaźń wstrzymała damy nasze od przechadzki w powabnych okolicach *Boulogne*, albowiem ukrywał się tam rozbojnik, który czatował na damy, samotnie chodzące, i w dzień nawet odzierał. Popelniał kilka takich zbrodni, a władze niemogły jeszcze odkryć sprawcy; lecz d. 5 października schwymano tam niejakiego *Durupt*, gdy właśnie pewney służce wydzierał gwałtem woreczek, w którym miała 30 frankow. W dalszem śledztwie sądowem poznały go niektóre damy, które latem mieszkały w *Auteuil*, i które podobnież napastował; a chociaż tylko przyznał się do ostatniej zbrodni, skazano go jednak na uwięzienie do śmierci, stanie pod pręgierzem i piętnowanie.

Dnia 29. Xiężniczka *Ludwika Condé* przychodzi coraz bardziej do zdrowia.

Widać gorliwość we wszystkim, co się tyce wzrostu handlu naszego i udoskonalenia potęgi morskiej. Minister morski ustanowił kommissyą, która roztrząsać ma wszystkie projekta robot portowych, oraz budowy i uzbrojenia okrętow wojennych. Składa się z jenerała porucznika *Thirion*, jeneralnego inspektora potęgi morskiej kontradmirała *Barona Roussin* i jeneralnego inspektora budowy okrętow *P. Rolland* i *Barona Lair*, jeneralnego inspektora robot hydraulicznych *Sganiën*, i jeneralnego inspektora drog i mostow *Barona Cachin*; któremu polecono kierunek robot portowych w *Cherbourg*.

Dnia 30. W departamencie *Pas de Calais* zebrano już składki 20,000 frankow na kupienie zamku *Chambord*.

Donoszą z *Perpignan*: „Jenerał *Baron Eroles*, rozpuścił powoli wojsko konstytucyone, które w skutku umowy z d. 2 listopada stało od *Tarragony* aż do okolic *Barcellona*. Podobnież uczynił jenerał porucznik *Sarsfield* z dawniejszą osadą z *Hostalrich*, która dotąd stała w *San. Felice de Guixoles*. Srodek ten uskutecznił wszędzie z największym porządkiem. Mądre urzędze-

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 16.

Wilno dnia 6 Lutego v. s. 1824 Roku.

Kurs Sankt-Petersburski dnia 25 stycznia.

W e x l e.

Na Londyn	9 $\frac{1}{2}$ pens.	} Banku. } Assygn. } za rub.
— Amsterdam	9 $\frac{3}{4}$ sztyw.	
— Hamburg	8 $\frac{1}{2}$ szil. ban.	
— 3 miesi.	8 $\frac{1}{2}$ — —	
— Paryż na 3 mies.	99 $\frac{1}{2}$ cent.	

P i e n i ą d z e.

Dukat holeński nowy	11 r. 60 kop.	} procentow
Zmiana złota 2 r.	89 kop.	
Zmia nasrebra 2 r.	75 kop.	
Nieustający dochod kommissyi umorzenia dłu- gow: 68 assygnacyami	— — 101	
68 brzęcząca moneta	— 99 $\frac{3}{4}$	}
58 także	— — 83 $\frac{1}{2}$	

Kurs wileński na assygnaty od dnia 5 lutego
rubel sr. 3 rub. 80 kop.; imperyal 36 rub. 90 kop

1 Podaje się do powszechney wiadomości, iż w skutek Ukazu Rządzącego Senatu w dniu 10 oktobra przeszłego 1823 roku za N. 32,747 wyszłego, odbywać się będzie w Izbie Skarbowey Litewsko Grodzieńskiej na oddanie w arędę odkupu piteynego w mieście Brześciu Litewskim, licytacya, w terminie 3cim i ostatecznym 29 februaryi terażniejszego 1824 roku. Ktoby więc życzył wziąć wyż wzmieniony odkup Miasta Brześcia na idące 4ch lecie do 1827 roku w utrzymywanie, zechce się jawić do Izby Skarbowey Grodzieńskiej na oznaczony ostateczny termin do licytacyi, z odpowiednią prawną kancją. Radca Wincenty Styczyński.

Kollegialny Registrator Malczewski.

1 Niżej podpisany oświadczam wszem w obec do kogo należeć będzie, iż Plenipotencją przezemnie wydaną Kollegskiemu registratorowi Timofiejowi Pasternakowi zupełnie umarzam, i podług oney tenże Pasternakow chodu nigdzie mieć niemoże. Dat 1824 r. mca febr. 4 dnia.

Губернскій Секретарь Степанъ Михайловъ сынъ Козловскій.

Roku 1824 mca februaryi 4 dnia, przed aktami Ziem. Ptu Wileńskiego stawając osobście WJP. Jan Dolmacki Gubern. Registrator, takowe oświadczenie do protokołu wpisać podał i w onym własną ręką podpisał się. Przyjąłem Jan Zienkowicz Wileń. Ziem. Regent.

Roku 1824 mca februaryi 5 dnia, takowe zaawizowanie Redakcyja może umieścić do gazet Kur. Lit. poświadczam. Michał Sawicki Prezydent Ziem. Ptu Wileń. i Kawaler.

1 Niżej podpisany znajdując w dodatku Kuryera Lit. w N. 13 terażniejszego 1824 roku stycznia 30 dnia zamieszczone ostrzeżenie przez odstawnego Stabs kapitana Wincentego Pacewicza w tem: iżby z mocy zanesionego oświadczenia i rozpoczętego iakoby processu o zawładanie spadku po Antonim Wincentym Pacewiczu nikt ze mną w żadne układy nie wchodził. W obowiązku zostają, iżby interessowane osoby

miały iasne wyobrażenie następnie objaśnić, nayprzód że spadku po Pacewiczu nie zawładam samowolnie, lecz ten przez Sądownicze Magistratury do kogo przynależał osiągniętym został, powtóre że Sztabs Kapitan Pacewicz widno chcąc niewolnie być współnikiem teyże sukcesyi, umianował siebie bratem mym rodzonym wtenczas kiedy ani naydalszym związkiem rodzeństwa nie jest połączony, i kiedy ja brata rodzonego nigdy nie miałem i nie mam, z tego względu zaniósłem manifest w aktach Ziem. Ptu Mińskiego w r. 1822 sierpnia 14 dnia, oraz rozpocząłem proces o zabrane papiery i pierścień brylantowy, co dopełnił kapitan Pacewicz pomimo wiedzy moiey, a po wyszłej rezolucyi Mińskiej Policyi i Rządu naznaczając między nami rozprawę formą Sądu przyzwoitego, przy wydaniu rozpiski w policyi Mińskiej, że takowego pierścienia kapitan Wincenty Pacewicz nie zatraci, w czem wszystkim na ostatek w Sądzie Ziemstwa Ptu Mińskiego zyskałem niestanny dekret i rozpoczęty proces w przyzwoitem Sądzie kontynuować będę. 1824 roku lutego mca dnia. Stanisław Pacewicz.

Wolno drukować czyli w Kuryerze Litewski zamieścić Wincenty Malinowski P.B.M.W.

2. Za Dekretem Sądu Exdywizorskiego funduszu był. Burm. Statkowskiego w Magistracie Wileń. r. 1823 8bra 5 dnia ogłoszonym, dom w Wilnie pod ś. Stefanem N. 1222 dziedziczny JPP. Statkowskich oddany w administracyą na rzecz Skarbowych, i kredytorskich należności, w roczną lub w trzyletnią arędowną tenetę z ogrodkiem od dnia 23 Apryla 1824 roku poczynającą się, przez Licytacyą urzędowię w trzech terminach następnym, pierwszym d. 20 drugim dnia 22 i trzecim dnia 23 februaryi idącego roku w miejscu położenia tegoż domu z przetargiem dnia 27 februaryi tegoż roku wypuszczając się będzie, przez każdy dzień cały do zachodu słońca, do której to licytacyi wzywają się przez niniejsze uwiadomienie ambienci. 1824 Januaryi 29 dnia. Józef Skowroński Adm.

Do przedania lub zamiany.

3. Majątek w części po jezuitski, w części zaś natury ziemskiej, Ussa czyli Nowosady zwany, o mil czterę od miasta Mińska odległy, w Powiecie Mińskim sytuowany, z roczną opłatą kwarty po rubli srebrn. 800, mający wysiewu ozimego becz. 42 $\frac{1}{2}$, siana mrożnego wozy 400, w granicach pownych, dymow ciągłych 48, czynszowych 9, z dwoma młynami na rzece Ussie, w gruntach wybornych, z lasem na opał i gorzelnią wystarczającym, do przedania na wieczność lub zamiany na mały folwareczek, z dopłaceniem według wartości, jest determinowanym, życzący o dalszych szczegółach poinformować się może u właściciela Józefa Bernowicza Kapitana byłych Woysk Pol. w czasie kontraktów Mińskich. Januaryi 31 dnia 1824 roku.

Obszary	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Beau.	Wiatry.	Odmiana w powiat
} Obserwacje } meteorologi- } czne.	dnia 5 god. 7 z rana.	27 cal. 8,0 lin.	+ 1, stopni.	Południowy	Pochmurno
	dnia 6 — — —	27 — 8,2 —	+ 1, — —	Wschodni	Pogoda

nie jeneralnego kapitana, stałość jaką okazał, skłonili do posłuszeństwa tych nawet, których pamięć ostatnich czasów mogłaby krnąbrnymi uczynić; liczba tego wojska wynosiła przeszło 12,000 ludzi; teraz żaden z nich nie jest uzbrojony, i wszyscy wrócili do domu. Pozostało tylko kilku oficerów, którzy oczekują dalszego rozkazu. Wojsko królewskie, którego urządzenie w prowincyi Katalonii wkrótce się ukończy, wynosić będzie przeszło 15,000 ludzi; oprócz tego użyto środków utrzymania dobrej policji w miastach, powściągnięcia rozbojów, i zapewnienia bezpieczeństwa na gościncach. Tym celem ma być utworzony korpus żandarmerii z 800 ludzi.

HISZPANJA.

Madryt dnia 26 stycznia.
(z Gazety Warszawskiej.)

Słychać, iż Margrabia *Mataflorida* został mianowany posłem przy dworze turyńskim, na miejscu Pana *Anduaga*, który ma być posłem w *Stambule*. Oficer gwardji *Mon*, który po wypadkach 7 lipca 1822 długo siedział w więzieniu, będzie sprawował interesa Monarchy naszego przy rządzie szwajcarskim.

Pomiędzy licznymi addressami, które codziennie wierni poddani składają u podnóżka tronu królewskiego, odznacza się adres miasta *Betanzos*, gdzie się *Quiroga* urodził. Jest rzeczą godną uwagi, iż właśnie w *Corona*, blisko wspomnianego miasta, *Quiroga*, zhańbiwszy się pierwej zdradą i buntem w *Kadyxie*, zupełnie się nareszcie spodlił ucieczką. Miasto *Rueda*, w którym się *Lopez-Banos* urodził, wynurza w addressie swój smutek, iż dało życie temu zdrajcy świętej sprawy religii i tronu.

Pisma publiczne zbijają rozsianą tu przez złe myślących pogłoskę, jakoby konstytucyjni alkadowie skazani zostali na lat 10 na galery, a ochotnicy milicyi na więzienie do śmierci.

W *Kadyxie* odebrano wiadomość z *Hawanny*, iż korweta, bryg i trzy inne statki wojenne, pod dowództwem kapitana okrętowego *Topete*, człowieka bardzo przywiązanego do Monarchy, wypłynęły z tamtąd d. 3 listopada r. z. do *St. Jean de Ulloa* z 400 żołnierzami, oraz żywnością i potrzebami wojennymi.

WŁOCHY.

Od granic włoskich dnia 21 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Listy z Rzymu pod dniem 17 b. m. donoszą, iż Oyciec ś. przychodzi do zdrowia, i Kardynała *Consalvi* mianował prefektem kongregacyi *Propaganda*.

Król Jmé Neapolitański wydał d. 15 grudnia następujące postanowienie: „Zmniejszenie handlu morskiego, taniłość wszystkich płodów krajowych i upadek rękodzielnictwa, zwróciły na siebie troskliwość naszą i odkryliśmy przyczynę tego szkodliwego stanu w systemacie handlowym i odstąpieniu od taryf celnych przyjętych w innych krajach europejskich. Wyznaczone nagrody dla okrętów, zakazy i wysokie cła na wprowadzane towary, i ułatwienie wywozu płodów krajowych, tamowały wywóz płodów naszych, a wielki napływ zagranicznych towarów rękodzielnianych osłabił przemysł krajowy. Postanowiliśmy więc zmienić taryfę celną, uwalniając od wszelkiego cła wyprawiane płody i wyroby krajowe, i znosząc cła pobierane podług wartości od wprowadzanych towarów zagranicznych, a natomiast stanowiąc je bez względu na gatunek w tej ilości, jaka jest na najlepszy gatunek. Mając zaś zamiar zupełnie zakazać wprowadzania wszelkich towarów modnych, póki w tej mierze nie wyjdzie urządzenie, powiększamy od nich cło o 30 od sta.

Ajenci zakonu maltańskiego rozpoczęli z rządem greckim układy, względem uzyskania jakiej posiadanej już od greków wyspy, na pomieszkanie tegoż zakonu; układy te nie odbywają się drogą zwykłej dyplomatyki, i uważać je więcęj można za znoszenie się prywatne. Tym czasem i tak nie-

dopięto celu. Oświadczył bowiem rząd grecki, iż o żadnem odstąpieniu zdobytego kraju nie myśli; pomoże jednak zakonowi do odzyskania posiadłości, wydartych mu dawniej przez Turków, jeśli ze swej strony i zakon mieć będzie udział w boju przeciwko niewiernym.

TURCYA.

Od granic tureckich dnia 20 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Listy z *Napoli di Romania* pod d. 29 grudnia donoszą, iż dowódca grecki *Ulisses Andruso* zdobył d. 12 grudnia szturmem twierdzę *Caristos* na wyspie *Negreponte*. Słychać o uzbrojeniu na archipelagu wyprawy, złożonej ze 100 okrętów, dla zajęcia wyspy *Mityleny*.

Kilka statków wojennych spezyczyków krąży pod *Dardanelami*, i uważa tameczną flotę turecką. Dwa oddziały flotylli greckiej, z których jeden składa się z okrętów idryjskich; a drugi z ipsaryockich, popłynęły do Azji mniejszej, dla uderzenia tam na kilka zakładów tureckich. Grecy głośno zapowiadają, iż uczynili takie przysposobienia, że wkrótce opanują miasto *Smyrne*.

Podług listów prywatnych, *Mourocato* miał d. 3 b. m. znajdować się przy oddziale floty greckiej pod *Patras*, a tym czasem *Kolokotroni* oblegał tę twierdzę od lądu. Dowódca jej *Jussuf Basza*, proponował, aby mógł popłynąć do *Smyrny*, lecz grecy na to nie zezwolili. Lord *Byron* miał udać się z *Cefalonii* na okręcie greckim do *Missolunghi*.

Jedna z gazet niemieckich pisze: „W końcu kampanii roku 1823 interessa greckie bardzo się polepszyły, a to szczególniej; 1) przez odstąpienie od obleżenia *Missolunghi* i odwrót *Baszy* skutaryjskiego, który znaczną część wojska swego utracił; 2) przez odstrychnienie się albańczyków od strony Turków i nowy związek *Omera Vriona* z grekami; 3) przez dzielne środki przeciwko *Patras*, które ułatwia zajęcie cytaelli *Koryntu*; 4) przez powstanie mieszkańców nad brzegami *Tessalii*, i przez obróty korpusu greckiego w *Trikeri* i *Volo*, który zatrudnia część wojska tureckiego w *Tessalii*; 5) przez urywkową wojnę, jaką mieszkańcy gór *Olimpu* i *Pelionu* prowadzą z Turkami; 6) przez statki korsarskie, które mają swoje składy w *Skiato*, *Skopoli*, *Skiro*, i t. d., i często wysadzają ludzi na brzegach *Macedonii*, bo od czasu powrotu kapitana *Baszy* do *Dardanelów*, są panami zatoki *Saloniki* i tamują związek z tym portem.

Anglicy nie jeszcze nie przedsięwzięli przeciwko *Tunis*, lubo znaczną flotę zebrali przy *Malcie*.

NIEMCY.

Do *Frankfortu* miała przybyć sztafeta z uwiadomieniem, że miasto *Karlsbad*, w *Czechach*, od mocnego wstrząśnienia ziemi zapadło. Wiadomość ta jednak potrzebuje potwierdzenia (*Kur.W.*).

AMERYKA.

Czytamy w gazecie *le Conser. Impar.* pod artykułem z *Londynu* d. 21 stycznia, co następuje: Nasi czytelnicy przypomną sobie, iż niedawno mi czasy wyraziliśmy bojaźń, że nowe kraje Ameryki południowej, nie są w stanie bezpieczeństwa tak rzeczywistego, jak wielu polityków naszego kraju zdawało się mniemać. Rozumiemy, iż wyprawa, składająca się tylko z 10,000 ludzi, przeznaczona dla wsparcia spisków antirewolucyjnych agentów sekretnych, wprawilaby w niebezpieczeństwo nowe kraje Ameryki południowej; jeśliby nadzieje antirewolucjonistów nie były zawiedzione przez uznanie zupełne i całkowite niepodległości tych krajów od rządu Wielkiej Brytanii, i jeśliby powstańcy zostali tym sposobem zachęceni stałością porządku rzeczy obecnych. Wiadomości z *Rio-Janeiro* przez okręt *the Brothers* stwierdzają, iż niejakiś spiski tajemne zaszły w *Brezylji*; a kiedy dowiemy się o ich wypadkach, powiększą zapewne bojaźń, którąśmy okazali względem bezpieczeństwa nowych krajów Ameryki południowej.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora:
Andrzej Buchariski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler,

w Drukarni Redakcyi,